

**KGORO YA THUTO YA GAUTENG
DITLHAHLOBO TŠA MAREMATLOU**

**SEPEDI LELEME LA GAE
MAEMO A A PHAGAMEGO
(Lephephe la Boraro)**

**NAKO: diiri tše 3
MEPUTSO: 120**

POSSIBLE ANSWERS OCT / NOV 2006

KAROLO YA A

POTŠIŠO 1

Mokgwa wa go lekola taodišo ya go ba le hlogo.

Kelo ya Tekolo [40]	Kgato ya 4 (level) 70 – 100%	Kgato ya 3 (level) 50 – 69%	Kgato ya 2 (level) 40 – 49%	Kgato ya 1 (level) 0 – 39%
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo	Moihuti o fihleletše bontši bja ditekolo	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela bontši bja ditekolo
DITENG [15]	14-15	9-13	6-8	0-5
<ul style="list-style-type: none"> Peakanyo: Matseno, mafelelo Maitemogelo a go akanya le go bopa dikgopolo tše difsa ka go sekaseka taba. Molaetša wa maleba. 	Matseno a a gogago mahlo a mmadi, mafelelo a tliša bofelo bja kanego bjo bo kgotsofatšago ebile bo bulela le mabaka a mangwe a a kgonagalago. Molaetša wa maleba go ya ka hlogo. Dikgopolo tša go laetša mogopolo wo o butšwitšego.	Peakanyo ye e nago le bohlatse, matseno le mafelelo tše di loketšego modiro. Tshekatsheko ya hlogo e laetša tše dingwe tša boikgopolelo. Go na le moo go felago go eba le ditaba tša go kgahliša. Bontši bja ditlamorago di tšweleditšwe.	Tše dingwe tša bohlatse bja peakanyo di a tšwelela, matseno ao a se nago maatlakgedi, mafelelo ao a fokolago. Maitekelo a boikgopolelo, eupša hlogo e sekasekilwe ka mokgwa wa bošaedi.	Ga go na bohlatse bja peakanyo. Ga go na matseno le mafelelo. Ga go na boikgopolelo le boitemogelo bja tša bophelo ka kakaretšo. Dikgopolo ke tše di lego phaphi le hlogo ya taba. Hlogo e sekasekilwe ka bošaedi.
TLHAMEGO LE PEAKANYO: [10]	9-10	8-7	6-5	0-5
<ul style="list-style-type: none"> Ditemana Tšweletšo/kgodišo ya hlogo Nyalelano ya ditemana Lebelo la kanego Tatelano ya ditiragalo 	Ditemana tše di hlamilwego ka bokgoni. Tatelano ya ditiragalo tša tlhaologanyo. Lebelo le le lekanego le selaganya kanego ka moka. Ditiragalo di agwa go iša sehloweng.	Ditemana tše di lekanetšego, hlogo e sekasekilwe ka tatelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.	Maitekelo a ditemana, eupša go na le tlhaelelo ya nyalelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.	Ga go na ditemana. Ditemana ga di nyalelane go godiša hlogo. Go tloga go timetša. Morero wa taodišo ga se o fihlelelwe.

SETAELE LE POLELO [15] Rejistara, segalo, boitemogelo bja babadi, le mohola, tlotlontšu, tlhamo ya mafoko, mopeleto le maswaodikga.	14-15 Polelo ye e tlogago e le ya maemo a godimo ya tlotlontšu ya maleba, tšhomišo ya mafoko a a fapanego, tlhamego ya mafoko ya maleba, mopeleto le maswaodikga, tšhomišo ya polelo ye e nonnego ya maleba. Rejistara e šomošitšwe ka bokgoni. Bohlale bja tšhomišo ya segalo bo godimo ga taodišo.	9-13 Polelo ye e laolegago ya mafoko a a feleletšego. Bontši bja tlotlontšu, tlhamego ya mafoko ya maleba, diphošo tše mmalwa tša tšhomišo ya polelo. Bokgoni bjo bo itšego bja tšhomišo ya segalo. Morero wa taodišo o tšweleditšwe.	6-8 Maitekelo a tšhomišo ya mafoko, tlotlontšu ye e lekanego, mafoko a mantši ke a a lebanego. Diphošwana tša tšhomišo ya polelo, mopeleto le maswaodikga. Rejistara di šomišitšwe gabotse go ya ka mabaka, eupša go bile tlhalelo ya bokgoni bja tšhomišo ya segalo. Morero wa taodišo o fihleletšwe gannyane.	0-5 Go na le tlhalelo ya tšhomišo ya mafoko ye e sa lebanego, mafoko a a sa felelago ke a a hlakahlakanego. Go hloka tshedimošo ga tšhomišo ya go anega. Tlhamelelo ya tlotlontšu tlhamego ya mafoko ye e fokolago, diphošo tše ntši tša polelo, mopeleto le maswaodikga.
--	---	--	--	--

Mokgwa wa go lekola Taodišo ya go hloka hlogo.

Kelo ya Tekolo [40]	Kgato ya 4 70 – 100%	Kgato ya 3 50 – 69	Kgato ya 2 40 – 49%	Kgato ya 1 0 – 39%
Meputso ya go fa hlogo [2]	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo	2 Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela bontši bja ditekolo
DITENG [15] <ul style="list-style-type: none"> Peakanyo: Matseno, mafelelo Maitemogelo a go akanya le go bopa dikgopolo tše difsa ka go sekaseka taba. Molaetša wa maleba. 	14-15 Matseno a a gogago mahlo a mmadi, mafelelo a tliša bofelo bja kanego bjo bo kgotsofatšago ebile bo bulela le mabaka a mangwe a a kgonagalago. Molaetša wa maleba go ya ka hlogo. Dikgopolo tša go laetša mogopolo wo o butšwitšego.	9-13 Peakanyo ye e nago le bohlatse, matseno le mafelelo tše di loketšego modiro. Tšhekatšheko ya hlogo e laetša tše dingwe tša boikgopolelo. Go na le moo go felago go eba le ditaba tša go kgahliša. Bontši bja ditlamorago di tšweleditšwe.	6-8 Tše dingwe tša bohlatse bja peakanyo di a tšwelela, matseno ao a se nago maatlakgogedi, mafelelo ao a fokolago. Maitekelo a boikgopolelo, eupša hlogo e sekasekilwe ka mokgwa wa bošaedi.	0-5 Ga go na bohlatse bja peakanyo. Ga go na matseno le mafelelo. Ga go na boikgopolelo le boitemogelo bja tša bophelo ka kakaretšo. Dikgopolo ke tše di lego phaphi le hlogo ya taba. Hlogo e sekasekilwe ka bošaedi.

<p>TLHAMEGO LE PEAKANYO: [8]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ditemana Tšweletšo/kgodišo ya hlogo • Nyalelano ya ditemana • Lebelo la kanego • Tatelano ya ditiragalo 	<p>7-8</p> <p>Ditemana tše hlamilwego ka bokgoni. Tatelano ya ditiragalo tša tthaologanyo. Lebelo le le lekanego le selaganya kanego ka moka. Ditiragalo di agwa go iša sehloweng.</p>	<p>5-6</p> <p>Ditemana tše di lekanetšego, hlogo e sekasekilwe ka tatelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.</p>	<p>3-4</p> <p>Maitekelo a ditemana, eupša go na le tlhaelelo ya nyalelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.</p>	<p>1-2</p> <p>Ga go na ditemana. Ditemana ga di nyalelane go godiša hlogo. Go tloga go timetša. Morero wa taodišo ga se o fihlelelwe.</p>
<p>SETAELE LE POLELO [15]</p> <p>Rejistara, segalo, boitemogelo bja batheeletši, le mohola, tlotlontšu, tlhamo ya mafoko, mopeleto le maswaodikga.</p>	<p>14-15</p> <p>Polelo ye e tlogago e le ya maemo a godimo ya tlotlontšu ya maleba, tšhomišo ya mafoko a a fapanego, tlhamego ya mafoko ya maleba, mopeleto le maswaodikga, tšhomišo ya polelo ye e nonnego ya maleba. Rejistara e šomošitšwe ka bokgoni. Bohlale bja tšhomišo ya segalo bo godimo ga taodišo.</p>	<p>9-13</p> <p>Polelo ye e laolegago ya mafoko a a feleletšego. Bontši bja tlotlontšu, tlhamego ya mafoko ya maleba, diphošo tše mmalwa tša tšhomišo ya polelo. Bokgoni bjo bo itšego bja tšomišo ya segalo. Morero wa taodišo o tšweleditšwe.</p>	<p>6-8</p> <p>Maitekelo a tšhomišo ya mafoko, tlotlontšu ye e lekanego, mafoko a mantši ke a a lebanego. Diphošwana tša tšhomišo ya polelo, mopeleto le maswaodikga. Rejistara di šomišitšwe gabotse go ya ka mabaka, eupša go bile tlhaelelo ya bokgoni bja tšhomišo ya segalo. Morero wa taodišo o fihleletšwe gannyane.</p>	

KAROLO YA B

POTŠISO 2

2.1 LENGWALO LA SEMMUŠO [20]

<p>SEBOPEGO</p> <ol style="list-style-type: none"> Atrese ya mongwadi le letšatši di ngwalwe gabotse (Khoneng ya letsogo la go ja godingwana) Ga go šomišwe maswaodikga Letšatšikgwe di le ngwalwa ka mantšu: Mohlala: 14 Aprele 2004 Madume go šomišwe Thobela/Morena. Go se šomišwe maswaodikga. Madume a ngwalwa ka letsogong la ngele mothalading o tee ka fase ga atrese ya mongwalelwa. Mafelelo/Bofelo: Go šomišwe thakakgolo ya mathomo, gomme bofelo bo laetše boikokobetšo, Mohlala: Wa lena. O šomiše leina la gago ka botlalo k.g.r. leina le sefane. Ga go šomišwe maswaodikga. 	<p>SEBOPEGO: Meputso: [5]</p> <p>(2)</p> <p>(1)</p> <p>(2)</p>
<p>DITENG: O se fapoge tabeng ye o swanetšego go ngwala ka yona. Diteng e be tše di kgahlišago Go laetšwe kwešišo ya hlogo yeo go ngwalwago ka yona. Morero wa lengwalo o fihlelelwe.</p>	<p>DITENG: Meputso: [10]</p>
<p>SETAELE LE POLELO Temana ye nngwe le ye nngwe e hlaloše ditaba tša yona. Mafoko a be a a hlamilwego gabotse le tšhomišo ya maleba ya maswaodikga. Mopeleto le tlotlontšu e be tša maleba. Segalo e be sa maleba. E se be ya matšhošetši, le ge e le ye bogale eupša e be ye e laetšago tlhompho.</p>	<p>SETAELE LE POLELO (2) (1) (1) (1)</p>
	<p>Palomoka ya meputso [20]</p>

GOBA

2.2 LENGWALO LA SEGWERA [20]

<p>SEBOPEGO</p> <p>Atrese: ya mongwadi le letsatši di ngwalwe gabotse (Khoneng ya letsogo la go ja godingwana), ga go šomišwe maswaodikga. Letsatšikgwedi le ngwalwa ka mantšu: Mohlala: 3 Matšhe 2004</p> <p>Madume: Leina la mogwera fela / Sereto sa gagwe ga go šomišwe maswaodikga.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Madume a ngwalwa ka letsogong la ngele mothaladi o tee ka fase. <p>Mafelelo/Bofelo: Go šomišwe tlhakagolo ya mathomo, gomme bofelo bja laetša segwera magareng ga mongwadi le mongwalelwa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Šomiša leina la gago wena mongwadi/Sereto sa gago o se šomiše maswaodikga. 	<p>Sebopego: Meputso: [4]</p>
<p>DITENG</p> <p>O se fapoge tabeng ye o swanetšego go ngwala ka yona. Diteng e be tše di kgahlišago. Go laetšwe kwešišo ya seo go ngwalwago ka sona. Morero wa lengwalo o fihlelwe.</p>	<p>DITENG: [12] (3) (3) (3) (3)</p>
<p>SETAELE LE POLELO</p> <p>Temana ye nngwe le ye ngwe e hlaloše ditaba tša yona. Mafoko a be a hlamilwego gabotse le tšhomišo ya maleba ya maswaodikga Mopeleto le tlotlontšu e be tša maleba Segalo e be sa maleba se laetše segwera/kwelobohloko/go amega/go hlohleletša/go nyama/go thaba kudu bjalo bjalo</p>	<p>Setaele le Polelo: [5]</p>
	<p>Palomoka ya Meputso [20]</p>

POTŠIŠO 3

3.1 POLEDIŠANO

MOKGWA WA TEKOLO	Kgato ya 4	Kgato ya 3	Kgato ya 2	Kgato ya 1
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo.	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela ditekolo go felelela
	6	4-5	2-3	1
A. SEBOPEGO [6] Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwana.	Sebopego se se phethagetšego sa sengwalwana. Botelele bjo bo lekanetšego.	Sebopego se sebotse sa sengwalwa. Botelele bjo bo amogelegago.	Sebopego se se hlaotšwego sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago.	Ga go a latelwa sebopego sa sengwalwa. Sengwalwa se se telele kudu/se sekopana kudu.
	4	3	2	1
B. DITENG [4] Momarelo ya hlogo	Hlogo ye e hlalošitšwego ka botlalo le maleba. Bokgoni bja go tšweletša morero.	Hlogo ye e hlalošitšwego ka bophara. O tšweleditše morero.	Hlogo ye e hlalošitšwego eupša o paletšwe ke go tšweletša morero. O bušeletša gantši. O dikologa seolo.	Hlogo ye e hlalošitšwego gannyane, moithuti ga se a atlega go tšweletša
	10-8	6-7	3-5	1-2
C. SETAELE & POLELO [10] Rejistara, segalo, tlhamo ya mafoko, mopeleto maswaodikga, tšhomišo ya polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di tlogago di lebane le sengwalwa. Nyalelano ya mehuta ya mafoko. Polelo ye e hlwekilego ya go hloka dipošo tša polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di laolegago. Mafoko a a feleletšego ao bontši bja ona go šomišitšwego polelo ya maleba, maswaodikga le mopeleto. Go šomišitšwe mehuta ya mafoko gabotse.	Gannyane go hlaotšwe sebopego le segalo. Go ralala le mafoko ao a sa felelago. Dipošo tše mmalwa tša polelo, mopeleto le maswaodikga.	Sebopego le segalo tšeo di sego tša maleba. Tlhamo ya mafoko, mopeleto, polelo le maswaodikga tšeo di fokolago.
PALOMOKA=[20]				

3.2 PEGO

MOKGWA WA TEKOLO	Kgato ya 4	Kgato ya 3	Kgato ya 2	Kgato ya 1
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo.	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela ditekolo go felelela
	6	4-5	2-3	1
A. SEBOPEGO [6] Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwana.	Sebopego se se phethagetšego sa sengwalwana. Botelele bjo bo lekanetšego	Sebopego se sebotse sa sengwalwa. Botelele bjo bo amogegago.	Sebopego se se hlaotšwego sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago	Ga go a latelwa sebopego sa sengwalwa. Sengwalwa se se telele kudu/se sekopana kudu.
	4	3	2	1
B. DITENG [4] Momarelo ya hlogo	Hlogo ye e hlošitšwego ka botlalo le maleba. Bokgoni bja go tšweletša morero.	Hlogo ye e hlošitšwego ka bophara. O tšweletše morero.	Hlogo ye e hlošitšwego eupša o paletšwe ke go tšweletša morero. O bušeletša gantši. O dikologa seolo.	Hlogo ye e hlošitšwego gannyane, moithuti ga se a atlega go tšweletša
	10-8	6-7	3-5	1-2
C. SETAELE & POLELO [10] Rejistara, segalo, tlhamo ya mafoko, mopeleto maswaodikga, tšhomišo ya polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di tlogago di lebane le sengwalwa. Nyalelano ya mehuta ya mafoko. Polelo ye e hlwekilego ya go hloka diphošo tša polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di laolegago. Mafoko a a feleletšego ao bontši bja ona go šomitšitšwego polelo ya maleba, maswaodikga le mopeleto. Go šomišitšwe mehuta ya mafoko gabotse.	Gannyane go hlaotšwe sebopego le segalo. Go ralala le mafoko ao a sa felelago. Diphošo tše mmalwa tša polelo, mopeleto le maswaodikga	Sebopego le segalo tšeo di sego tša maleba. Tlhamo ya mafoko, mopeleto, polelo le maswaodikga tšeo di fokolago.
PALOMOKA=[20]				

3.3 POLELO

MOKGWA WA TEKOLO	Kgato ya 4	Kgato ya 3	Kgato ya 2	Kgato ya 1
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela ditekolo go felelela
	6	4-5	2-3	1
A. SEBOPEGO [6] Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwana.	Sebopego se se phethagetšego sa sengwalwana. Botelele bjo bo lekanetšego	Sebopego se sebotse sa sengwalwa. Botelele bjo bo amogelegago.	Sebopego se se hlaotšwego sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago.	Ga go a latelwa sebopego sa sengwalwa. Sengwalwa se se telele kudu/se sekopana kudu.
	4	3	2	1
B. DITENG [4] Momarelo ya hlogo	Hlogo ye e hlalošitšwego ka botlalo le maleba. Bokgoni bja go tšweletša morero.	Hlogo ye e hlalošitšwego ka bophara. O tšweleditše morero.	Hlogo ye e hlalošitšwego eupša o paletšwe ke go tšweletša morero. O bušeletša gantši. O dikologa seolo.	Hlogo ye e hlalošitšwego gannyane, moithuti ga se a atlega go tšweletša morero. Diteng ga se tša maleba.
	10-8	6-7	3-5	1-2
C. SETAELE & POLELO [10] Rejistara, segalo, tlhamo ya mafoko, mopeleto maswaodikga, tšhomišo ya polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di tlogago di lebane le sengwalwa. Nyalelano ya mehuta ya mafoko. Polelo ye e hlwekilego ya go hloka diphošo tša polelo..	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di laolegago. Mafoko a a feleletšego ao bontši bja ona go šomišitšwego polelo ya maleba, maswaodikga le mopeleto. Go šomišitšwe mehuta ya mafoko gabotse.	Gannyane go hlaotšwe sebopego le segalo. Go ralala le mafoko ao a sa felelago. Diphošo tše mmalwa tša polelo, mopeleto le maswaodikga	Sebopego le segalo tšeo di sego tša maleba. Tlhamo ya mafoko, mopeleto, polelo le maswaodikga tšeo di fokolago.
PALOMOKA=[20]				

POTŠIŠO 4

4.1 SEHLABELAMOKGOŠI

DINTLHA TSA GO LEKOLA	TSWELETSO YA DINTLHA	MEPUTSO
A. TLHAMO GOBA SEBOPEGO [2]	<ul style="list-style-type: none"> E be sa maleba le potšišo Peakanyo ya sehlabelamokgoši Mokgwa wa go dira gore mangwalo a a lego godimo ga sehlabelamokgoši a bonagale 	[2]
B. DITENG [5]	<ul style="list-style-type: none"> Dintlhakgolo tšeo di amanago le potšišo 	[5]
C. POLELO LE SETAELE [3]	<ul style="list-style-type: none"> Polelo e be ya maatlakgogedi Peakanyo ya mantšu ya go goga mmadi. 	[3]
		PALOMOKA = [10]

4.2 FEKESE

DINTLHA TSA GO LEKOLA [10]	TSWELETSO YA DINTLHA	MEPUTSO
A. TLHAMO GOBA SEBOPEGO [2]	<ul style="list-style-type: none"> E be sa maleba Peakanyo ya dintlha tše di filwego tša diteng di be tša tsela ye e amogelegago. 	[2]
B. DITENG [5]	<ul style="list-style-type: none"> Letšatšikgweri E tšwa go: Nomoro ya fekeše E ya go: 	(2) (1) (1) (1)
C. POLELO LE SETAELE [3]	<ul style="list-style-type: none"> Polelo e be ya maatlakgogedi Peakanyo ya mantšu ya go goga mmadi. 	[3]
		PALOMOKA = [10]

4.3 KARATA YA MEMO

DINTLHA TSA GO LEKOLA	TSWELETSO YA DINTLHA	MEPUTSO
A. TLHAMO GOBA SEBOPEGO [2]	<ul style="list-style-type: none"> E be sa maleba Peakanyo ya dintlha tše di filwego tša diteng di be tša tsela ye e amogelegago 	[2]
B. DITENG [5]	<ul style="list-style-type: none"> Letšatšikgweri E tšwa go: Nomoro ya fekeše E ya go: 	(2) (1) (1) (1)
C. POLELO LE SETAELE [3]	<ul style="list-style-type: none"> Polelo e be ya maatlakgogedi Peakanyo ya mantšu ya go goga mmadi. 	[3]
		PALOMOKA = [10]

4.2 KARATA YA MEMO

DINTLHA TSA GO LEKOLA	TSWELETSO YA DINTLHA	MEPUTSO
A. Tlhamo goba sebopego	<ul style="list-style-type: none"> E be sa maleba Peakanyo ya dintlha tše di filwego tša diteng di be ka tsela ye e amogelegago, ya ge go ngwalwa karata. 	[2]
B. DITENG	<ul style="list-style-type: none"> Leina/maina a ba bamemi le bamemiwa Maikemšetšo a memo Maina a bengmodiro Letšatši la go romela phetolo 	(1) (2) (1) (1)
C. POLELO LE SETAELE	<ul style="list-style-type: none"> Polelo e be ya maatlakgogedi Peakanyo ya mantšu ya go goga mahlo a mmadi. 	[3]
		PALOMOKA = [10]

KAROLO YA C

POTŠIŠO 5

- 5.1 5.1.1 Phiri e be e kgahlilwe ke maano ao a dirišitšwego ke phukubje a go hwetša dihlapu gabonolo. (2)
- 5.1.2 Batho ba ka thibela tlaišo ya diphoofolo ka go tsebiša ba tšhireletšo ya diphoofolo goba ba S.P.C.A. le ge e le maphodisa gore di tlošwe di bewe lefelong la tšhireletšo. (4)
- 5.1.3 Phukubje e ile go bona rakariki a tšwelela ya robala tseleng tšeo e kego e hwile gomme rakarikana a e topa a e lahlela ka morago. Ge e bona dihlapu ya thoma go di lahlela ka e tee ka e tee tseleng, ya fologa ya di topa – rakarikana ge a fihla gae ke ge go se na le hlapu le e tee. (3)
- 5.1.4 Batho ba ka bula diprojeke tša go bjala merogo le digwere gomme ba rekiša gore ba kgone go raka tlala, goba tša go hlatswetša batho difatanaga goba tša go kgoboketša dipampiri ba di rekiše gore di ye go šomišwa gape bona ba ikhweletše tšhelete. (3)
- Kgopolo ya maleba e tla abelwa meputso. (3)
- 5.1.5 Batho ba go swana le phukubje ba atile ka gore go na le bao ba hulago batho mesong ge ba tsogela medirong kudu sehlang sa marega ka ge e sa le leswiswi; gape le ba go hula batho ditšhelete metšheneng ya dipanka bj.bj. (4)
- Dikarabo tša maleba di tla abelwa meputso. (4)
- 5.1.6 – Aowa. Phukubje ga se ya roma phiri go yo patlama tseleng; ke ka lebaka la botlatla le megabaru le go se rate go phalwa ge e gobadišwe ke rakariki, le yona kgopolo ya go itefetša e sa laetša botlaela. (3)
- Kgopolo yeo e amogelelegago e tla putswa. (3)
- 5.1.7 Rakariki ke monna wa megabaru wa go se rate go fetwa ke selo. Gape ga a na kwelobohloko, o šoro, o na le moya wa go itefetša, eupša o tšweletša botlatla bja gagwe ka go itefetša ka tsela yeo e sego yona. (4)
- 5.1.8 – Rakariki – o re ruta gore re se tšame re topa dilo ka ge di ka re hlagišetša mathata. (2)
- Phukubje – mo bophelong re hlokomele ka ge go na le batho ba go phela ka go hlalefetša ba bangwe. (2)
- Phiri – ge o le motho o swanetše go naganišiša gabotse pele o dira selo le ge yo mongwe a tšweletše go sona, o se se latele kudu ge e le se sempe. (3)

[30]

- 5.2 – Bana ga ba swanela go fihlelwa nnete ka lehu ge le hlagile ka lapeng; ba swanetše go tseba dipelo tša bona le megopolo ya bona e khutše go nagana.
- Dipoloko tša bošego, ka šakeng le ka lapeng di ka lahlwa ka ge e le taba ya go befa go bolokela motho ka gae.
- Go fihlela batho lehu la kgoši e lego moetapele wa setšhaba ga se tshwanelo, batho ba swanetše go tseba le go boloka moetapele wa bona.
- Go bolaya mokgomana gore e be mosamele wa kgoši ke taba ye sehlogo e swanetše go lahlwa, ka gore motho a ka se hwele yo mongwe.
- Go boloka mohu ka pela ke taba yeo e ka lotwago, ya tšwetšwa pele le lehono ka ge e tla fokotša ditshenyegelo tša poloko-Go tata mohu ka mokgopa wa kgomo go ka lahlwa ka ge mehleng yeno go na le mapokisi.
- Go laelwa molekani yo mongwe ke ba bogadi morago ga lehu ga se taba ye botse ka ge mo gongwe motho yoo o ka se mo rate.
- Go se dumelele mohlologadi go sepelasepela morago ga lehu le gore dipula di ka se ne go ka lahlwa ka ge lehu le se na kamano le dipula. eupša gape e ka lotwa gore mosadi a ilele monna wa gagwe.
- Go nyaka dingaka tša go hlatswa sefifi go ka lahlwa ka ge e no ba go itapiša ka lefela le go itobiša ka gore o tla nyaka dilefa.

[30]

POTŠIŠO 6

- 6.1 6.1.1 Rameriri le bagwera ba gagwe ba be ba romilwe ke batho tsoko go tlo bolaya Moraba bošegong bjoo. (2)
- 6.1.2 Ke taba ye mpe ruri ya go dumela go dira taba ya mohuta woo; ka gore o ka tsena kotsing wa swarwa goba gwa bolawa wena le gona e tla go hlokiša khutšo bophelong bja gago ka moka. (4)
- 6.1.3 – Bo ka thibelwa ke gore ge batho ba go kgopela go bolaya motho yo mongwe, o tsebiše maphodisa ka morero wo le go gana go gogelwa tabeng tše bjalo. (3)
- Boikgopolelo bja maleba bo tla abelwa meputso. (3)
- 6.1.4 – Ka go se notlele ngwako ka ge e be e le bošego, ke ka fao boRameriri ba kgonneggo go tsena. (1)
- Ka go botša boRameriri gore o ya go mo hlola ka go mmameagwe MmaPhuti a sa tsebe batho bao le gore ba tlile ka dife. (1)
- 6.1.5 T.T. o ile a leka go tšwa ka mo ngwakong, Rameriri a mo thibela gomme ba mo hlasela, a gobatšwa ke thipa ya Rameriri ka seatleng, morago ba mo tlogela a dutla madi ya re ge a re o ya go MmaPhuti a hlakanetšwa ke dimpša a boela morago. (4)

- 6.1.6 – Ke be ke tla ya go swariša batho ba kudu ka ge ba mo gobadiše ba bile ba hlalošitše gore ba be ba tlile ka morero wa go bolaya Moraba; le go huduga lefelong le. (3)
- Kgopolo ya maleba e tla abelwa meputso. (3)
- 6.1.7 Rameriri le bagwera ba gagwe ba ile ba bolaya Tšhidi ka thipa, yoo e bilego a bego a ba tlwaetše; ka gona T.T. o ile a tšhoga kudu ka ge le yena a ile a hlaselwa ke dikebekwa. (3)
- 6.1.8 Go ka dirwa ditšhupetšo le go saeniša batho bao ba sa thekgego molao wo; meagong ka moka ya mmušo gwa išwa dimemorantamo le go kgoro ya maphodisa go laetša mmušo gore o fa dikebekwa maatla ka go tseba gore bona ba ka se bolawe. (2)
- 6.1.9 Bagwera ba Rameriri ba ile ba hlabja ka dithipa ba bolawa; ge e le Rameriri yena a babja lebaka le letelele a palela dingaka mafelelong a hlokofala a latela bagwera ba gagwe ba bararo. (4)
- 6.1.10 T.T. ke lesogana la go hloka kgotlelelo le go rata go ngala. Gape ke lefšega ge a kwele sa go tšhoša o gopola go boela gae. (3)
- [30]**
- 6.2 Balekwa ba tla abelwa meputso ge ba kgonne go ala dintlha ka bokgoni le tatelano ya tšona gabotse le go di fahlela gabotse; bj.k.
- Sekwala o hwetša mošomo Ditsobotla lebenkeleng la morena Lombard.
 - O ba le bagwera ba bantši gomme ba kganyoga gore a ba fe diphahla tša lebenkele ka theko ya fase.
 - Sekwala o lefša tšhelete ya go bonala ke Lombard eupša ga a kgotsofale o hweditše lešoba la go itirela tšhelete.
 - O beakanya le bagwera ba gagwe gore ba mo fe lenaneo pele ga nako a kgone go ba lokišetša diphahla tšeo.
 - Bagwera ba Sekwala ba lefela tše dinnyane a pataganye le tšeo ba tlogo di lefela Lokheišeneng, e ba tšhelete ya gagwe.
 - Lombard o mo reela molaba ka Segwai o a swarwa.
 - O bonwa molato pasa ya gagwe e a kgatliwa o rakwa tikologong ya Borwa ka moka.
 - Ge a boetše gae o rekiša leruo la mmagwe, ge a re ke a mo kgala o re ke tša gagwe; o lwa le mmagwe o a mo ngadiša.
 - O hwetša mošomo thokong ya Marowe.
 - O fiwa boikarabelo bja go hlokomela meago le dibjana tša klapo.

- Sekwala o dula a nnoši klapong ka ge beng ba gagwe ba etla ka sewelo.
- Sekwala o lekega gape, o bona lešoba le lengwe gape la go itirela tšhelete.
- O rekiša dipoleiti tša klapo, di rekwa ka bontši.
- Balaodi ba klapo ba tla go bala dibjana ba hwetša di hlaela ka makgolo a mabedi le lesome le metšo ye mene.
- Ge a botšišwa o re di pšhatlegile.
- Balaodi ba bitša maphodisa, o a bethwa o tšwa ka nnete.
- O ba iša mo a di beago, ba hwetša go šetše tše masometshela le tše tharo.
- O a golegwa o dula kgolegong dikgwedi tše senyane.

[30]